

Ruud Couwenhoven

Bourgogne

Yonne, Côte-d'Or & Saône-et-Loire

FRANKRIJK
BINNENDOOR
Regiogids

inclusief
online extra's
gps-routes
luisterboek

Wat zijn de geheimen van de Bourgogne?

Dat verklaapt Frankrijkkenner Ruud Couwenhoven in dit boek.

Aan de hand van een bijzondere roadtrip van het noorden van de Bourgogne tot de zuidelijk gelegen wijngaarden, beschrijft hij op zijn eigen en luchtige wijze een unieke reis door de departementen Yonne, Côte-d'Or en Saône-et-Loire.

IN DIT BOEK LEES JE OOK OVER

- **insidertips van locals** voor leuke plekjes;
- bijzondere routes voor **fietsers en e-bikers**;
- **roadtrips** om meer te ontdekken en te genieten;
- tips om **lekker te eten in gezellige restaurants**;
- een **Wijn Roadtrip** vol verrassingen;

INCLUSIEF GRATIS EXTRA'S EN ORIGINELE WIJNTIPS

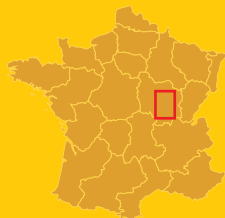
Naast de gratis website met routekaarten, gps-routes en een luisterboek, geeft één van de beste wijnadviseurs in Frankrijk zijn exclusieve tips voor wijndomeinen om de wijnen uit de Bourgogne te proeven en te kopen.

Ruud Couwenhoven is altijd op zoek naar verhalen voor zijn boeken, podcasts en de website frankrijkbinnendoor.nl. Zijn eerste boek, *Frankrijk Binnendoor, ontdek het andere Frankrijk*, is al jaren het bestverkochte reisboek over Frankrijk.

Chablis

Noyers

Montbard

Dijon

Nuits-Saint-Georges

Beaune

Santenay

Buxy

Sennecey-le-Grand

Tournus

Mâcon

Parc
Naturel Régional
du Morvan

Saône

Saône

295 KM

Colofon

Tekst Ruud Couwenhoven

Fotografie Ruud Couwenhoven, Adobe Stock, auteursfoto: Guus Janssen

Redactie Marian Couwenhoven

Eindredactie en correctie Simone Lier-Timmermans, Renske Berckmoes

Vormgeving Oranje Vormgevers, Eindhoven

Illustratie cover Brigitte Waelpoel-Vogten, atelierdebee.nl

Druk Wilco B.V. Amersfoort

1e druk, november 2023

Frankrijk Binnendoor Regioids Bourgogne

is een uitgave van Frankrijk Binnendoor, Grasgraefken 25, 6171 SH Stein (NL).

frankrijkbinnendoor.nl

Copyright Frankrijk Binnendoor, Ruud Couwenhoven © 2023

ISBN 9789083010656

NUR 512

Deze uitgave is samengesteld met de grootst mogelijke zorg. Voor eventuele onjuistheden in de tekst van dit boek zijn Frankrijk Binnendoor en de auteur niet aansprakelijk. Eventuele onvolledigheden, op- en aanmerkingen kunnen naar bovenstaand adres worden gestuurd of naar informatie@frankrijkbinnendoor.nl

Alle rechten voorbehouden. Niets van deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen worden in een geautomatiseerd gegevensbestand en/of openbaar worden gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch of op enige andere manier zonder de schriftelijke toestemming van de uitgever.

Inhoud

Wat zijn de geheimen van de Bourgogne? 7

---

1. Naar het noorden van de Bourgogne 11

2. Wijndorp Chablis
en departement Yonne 23

3. Kennismaken met Yonne en Irancy 39

Wijntips Irancy en
Saint-Bris-le-Vineux 52

4. Fietsen in de Bourgogne 57

5. Fietsend genieten bij Chablis (Yonne) 67

6. Een kasteel in aanbouw en bubbels 77

7. Fietsen of e-biken bij Chablis 95

Wijnproeven en kopen bij Chablis 108

8. Relaxed binnendoor naar Dijon 115

9.	Waarom Côte-d'Or een topbestemming is	127
	Wijnproeven en kopen in de Côte de Nuits?	140
10.	Beaune en fietsen in de Côte de Beaune	145
	Wijntips in de Côte de Beaune	162
11.	Saône-et-Loire zit vol verrassingen!	167
	Wijnproeven en kopen in Saône-et-Loire	180
<hr/>		
12.	Tot Slot	185
	Merci Beaucoup!	190

Domaine Laroche
CHABLIS GRAND CRU
Les Clos

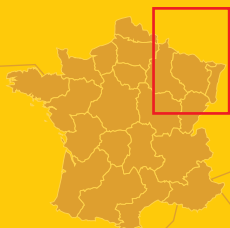

Wat zijn de geheimen van de Bourgogne?

In dit derde deel van de Frankrijk Binnendoor Regiogidsen verklap ik je mijn **geheimen van de Bourgogne**. Aan de hand van een ontdekkings-
tocht door de departementen **Yonne, Côte-d'Or** en **Saône-et-Loire** neem ik je mee naar verrassende plekjes. Met een complete roadtrip van circa 504 kilometer reis je over rustige wegen naar de eerste bestemming in het noorden van de Bourgogne: wijndorp Chablis. Daar start een reis door de natuur en de wijngaarden, van de stad Auxerre tot de Roche de Solutré ten zuiden van Mâcon.

1

Maastricht

Luik

Marche-en-Famenne

Monument de Navarin

Châlons-en-Champagne

Troyes

Chaource

Chablis ● **Tonnerre**

504 KM

Naar het noorden van de Bourgogne

Zoals je in de inleiding hebt kunnen lezen, laat ik de reis in **Chablis** beginnen, het beroemde wijndorp in het noorden van de Bourgogne. Om er te komen kun je snel via de autoroute richting Reims tot Troyes en dan binnendoor naar Chablis. De snelweg via Lille en Parijs is ook een mogelijkheid, maar ik zou die route vermijden omdat het hier meestal druk is. Leuker is het natuurlijk om op zijn **Frankrijk Binnendoors** te reizen. Als je de snelwegen links of rechts laat liggen, bespaar je in elk geval de tolgelden en je ziet onderweg meer.

Welke route je kiest is uiteraard afhankelijk van waar je vandaan komt. Ik woon samen met Marian in een dorp vlak bij Maastricht. Daardoor is deze mooie stad in Zuid-Limburg meestal het vertrekpunt van onze reizen naar Frankrijk. Wist je trouwens dat de routes in alle boeken van Frankrijk Binnendoor op elkaar aansluiten? Je kunt dus onbeperkt routes combineren met de andere boeken. Ga je bijvoorbeeld via Breda of Antwerpen richting Frankrijk? Dan zou je vanaf de Franse grens via Charleville-Mézières en de Champagnestreek bij Reims en Épernay kunnen reizen. Dat is een route die, in omgekeerde richting, in de Regiogids Noordoost-Frankrijk staat en die je tot in Troyes brengt. Deze keer neem ik je mee op een rit die vanaf de Belgische grens bij Bouillon helemaal binnendoor gaat, tot aan Chablis. Het is een reis die wij ontelbare keren gemaakt hebben. Onderweg zijn er allerlei mogelijkheden om een mooie tussenstop te maken of bijvoorbeeld halverwege ergens te overnachten. Relaxed binnendoor over de rustige Franse binnenwegen reizen vergt wel wat voorbereiding, belangrijk is om een goede route uit te stippelen. Je kunt dat zelf doen met bijvoorbeeld de tips in hoofdstuk 9 van mijn eerste boek *Frankrijk Binnendoor, ontdek het andere Frankrijk*.

Ik vertrek bij voorkeur vroeg in de ochtend, want na **Maastricht** kom je 's morgens tussen acht en negen uur ongetwijfeld in de file bij Luik of Luxemburg. Het liefst zorg ik ervoor dat ik tussen zes en zeven uur door de tunnel bij Maastricht ben. Maar er is nog een reden waarom ik Maastricht vroeg verlaat. De afstand binnendoor naar Chablis is ongeveer 504 kilometer en met een pauze is de reistijd ongeveer zeven uur. Je bent dan rond 13.00 uur in Chablis en laat dat nou net lunchtijd zijn! Daarover straks meer. Bij Luik volg ik het liefst de route langs de Maas en door de stad richting **Marche-en-Famenne** en vervolgens naar **Bouillon**. De route door Luik is sinds 2001 verboden voor voertuigen langer dan 6 meter. Langs de snelweg staat weliswaar een verbodsbord

2.

N65

CHABLIS

Wijndorp Chablis en departement Yonne

Het wijndorp **Chablis** ligt in het departement Yonne en in het noorden van de Bourgogne aan de D965. Omgeven door wijngaarden ligt het dorp in een dal. Het is niet zo heel groot, maar juist die wijngaarden maken Chablis wereldberoemd. Van heinde en verre komen mensen hiernaartoe om zelf te ervaren hoe de beendroge chabliswijnen gemaakt worden en vooral smaken. Maar als je het leuke dorp alleen voor de wijn wilt bezoeken doe je het tekort, er valt namelijk veel meer te beleven. Wat precies? Daar kom je snel achter als je verder leest.

3.

135 KM

Kennismaken met **Yonne en Irancy**

Een mooie manier om een streek te leren kennen is er een dag met de auto op uit te trekken. Zelf geef ik er de voorkeur aan om op een van de eerste dagen dat ik ergens verblijf een roadtrip met de auto te maken. Meestal gewoon op de bonnefooi, maar je kunt het natuurlijk ook een beetje plannen. In dit hoofdstuk wil ik je inspireren voor een bijzondere dag in het departement Yonne, waar je een mooi oud dorp, een bijzondere stad én de wereldberoemde abdij van Vézelay ontdekt. Aan het eind van de dag laat ik je kennismaken met twee bijzondere wijndorpen in deze streek.

*“Een mooie
wandeling
van ongeveer
10 kilometer.”*

*“En laat dat nou
een mooi moment
voor een wijnproeverij
zijn...”*

een leuk café met terras. Die zijn er ook op het plein bij de basiliek maar ik vind deze plek veel leuker, je hebt er namelijk een mooi uitzicht op de mensen die richting de basiliek lopen. Bij de Basiliek Sainte-Marie-Madeleine vallen vooral de indrukwekkende portalen bij de eerste en tweede ingang op. Als je binnen bent, vergeet dan niet om links achterin de trap naar beneden te nemen. Pas wel op je hoofd, want ik kon nog net een botsing met de stenen rand voorkomen. Je komt uit in de crypte waar de relieken van Maria Magdalena worden bewaard. Als je alles gezien hebt, neem dan de uitgang via de zijkant en je staat in de tuinen en een parkje met banken. Het uitzicht achter de basiliek vind ik altijd weer betoverend mooi. Zeker als het helder en zonnig is, want dan zie je de Morvan zo ver als je kunt zien in al zijn schoonheid. Het dorpje dat je onder aan de heuvel ziet liggen is Saint-Père, waar je eerder doorheen bent gereden. Vézelay is ontstaan dankzij de nonnen en monniken die er vroeger verbleven, zij vonden het boven op de heuvel veiliger en beter te verdedigen. Nu is het een prachtige plek om van een fraai natuurgebied te genieten en natuurlijk van het oude dorp met zijn beroemde basiliek. Vézelay is al eeuwenlang een belangrijk pelgrimsoord voor christenen. Het dorp is dan ook een belangrijke stop op de pelgrimsroute naar **Santiago de Compostela** in Spanje. Pelgrims bezoeken dagelijks de basiliek van Sainte-Marie-Madeleine om er te bidden, een kaarsje aan te steken en een etappe van hun route richting Spanje af te strepen.

Wijntips Irancy en Saint-Bris- le-Vineux

De wijngaarden bij Irancy maken deel uit van het wijngedebied Auxerrois. Er is naast de pinot noir ook de zeldzame césar-druif aangeplant. Deze druif heet waarschijnlijk zo omdat Romeinse legioenen deze druif zouden hebben meegenomen. Feit is in elk geval dat de wijnen van Irancy door deze druif iets bijzonders hebben.

4.

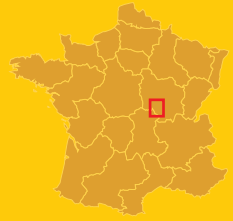

Fietsen in de Bourgogne

Fietsen in de Bourgogne is een geweldige manier om de wijndorpen, de natuur en de rijke geschiedenis van de streek te ontdekken. Het gevarieerde landschap met rustige wegen, autovrije fietsroutes en jaagpaden langs de kanalen van de Bourgogne biedt voor elk type fietser de mogelijkheid voor bijzondere fietsavonturen.

5.

54 KM

Fietsend genieten **bij** **Chablis** (Yonne)

Een paar hoofdstukken eerder heb je al kunnen kennismaken met Chablis. De omgeving van het beroemde wijndorp bestaat vooral uit wijngaarden. Heb je een mountainbike of durf je op paden met losliggende stenen te fietsen? Dan is een ruige tocht door de wijngaarden en de hoger gelegen bossen een echt avontuur.

was zij meer dan tevreden en zelfs enthousiast. En dat terwijl zij eerder zo sceptisch was om over te stappen naar een e-bike. Tijdens die rit naar Noyers-sur-Serein passeerde zij mij zelfs met een lachend gezicht bij een van de klimmetjes. Zij had al snel de turboknop ontdekt... Ja ja, zo kan ik het ook!

Ik ken het dorpje Noyers goed en weet dat met de fiets over de hobbelende kinderkopjes in de middeleeuwse plaats heen gaan niet echt comfortabel is, dus stallen we de fietsen ergens in het centrum van het dorp. Het dorp verken je namelijk het best als je te voet gaat. Het is **een van de mooiste dorpen** van Frankrijk en absoluut de moeite waard. Op een zomerse dag in het hoogseizoen is het er dan ook altijd behoorlijk druk. Wil je genieten van Noyers-sur-Serein en foto's maken in een mooi middeleeuws dorp? Ga dan niet op zaterdag of zondag, maar op een doordeweekse dag en dan bij voorkeur 's morgens vroeg of aan het begin van de avond, als de meeste toeristen verdwenen zijn en de bijzondere gloed van de zon over de oude huizen straalt. De laatste keer

mooie plek voor je camper namelijk ook een museum: **le Musée de la vigne et du tire-bouchon**. Een hele mond vol, maar wel een leuke plek waar je alles te weten komt over de wijngaarden en kurkentrekkers. Je kijkt er je ogen uit. Je kunt er natuurlijk ook wijn proeven en kopen; het gamma loopt uiteen van petit chablis tot aan grand cru Les Clos. Een domein waar ik vaker geweest ben is het **Domaine de la Motte**, ik ben er vooral gecharmeerd van de premier cru Beauroy. Hier maakt de familie Michaut sinds 1960 wijn en inmiddels is de derde generatie er aan het werk. Proeven kan in een heel charmante kelder. Je vindt het domein in het centrum van Beine, aan de Grande Rue. Ben je een enthousiaste wandelaar? Ga dan eens te voet door de wijngaarden vanuit Chablis naar Beine. Het is een afstand van ongeveer 7 kilometer. Je hoeft niet meteen terug te lopen, als je zorgt dat je rond lunchtijd in Beine bent, kun je in **Relais de Chablis** een lekkere plat du jour en een lokaal glas wijn nuttigen. Daarna kun je via de wijngaarden aan de overkant van de D965 via het eerdergenoemde bos en de wijngaarden bij Milly terug naar Chablis wandelen.

“Als iemand weken later met mij meereed, kreeg ik steevast de vraag wat voor geur er in de auto hing.”

gemaakt om een gekochte Rustique een paar dagen zonder aluminiumfolie in het dashboardkastje van mijn auto te laten liggen, en dat hebben we geweten. Als iemand weken later met mij meereed, kreeg ik steevast de vraag wat voor geur er in de auto hing. Had ik soms weer ergens kaas gekocht? Je bent dus gewaarschuwd als je ook Rustique gaat gebruiken. Verder zorg ik er altijd voor dat we voldoende te drinken bij ons hebben, bidons met water en eventueel wat kleine blikjes cola. Als het zonnetje in deze streek schijnt kan het soms behoorlijk warm worden, dus zorg dat je voldoende water meeneemt en ook je huid goed beschermt. Daarna kun je op pad voor een paar mooie fietstochten.

DOOR HET BOS EN DE **WIJNGAARDEN** NAAR **PRÉHY**

Een fietstocht van ongeveer 27 kilometer met twee pittige klimmetjes en een heel lange afdaling (mijn favoriete!) begint in het centrum van Chablis. Als je naar de rivier de Serein fietst, kun je voor de brug naar rechts en passeer je het oude lavoir, de wasplaats waar vroeger de vrouwen van Chablis in het rivierwater de was deden. Ter hoogte van Domaine Billaud-Simon kun je naar rechts. Tegenover dit wijndomein ligt de ingang naar het **Parc de l'ancienne baignade**, het park van het oude zwembad. Hier was vroeger in de Serein een afsplitsing waar je kon zwemmen. Je kunt er de betonnen resten nog steeds zien. Ik heb het nog meegemaakt dat er gezwommen werd en het was een favoriete plek voor de bewoners. Maar het gebruik van pesticiden op de landerijen en de wijngaarden stroomopwaarts zorgde ervoor dat het water niet echt ide-

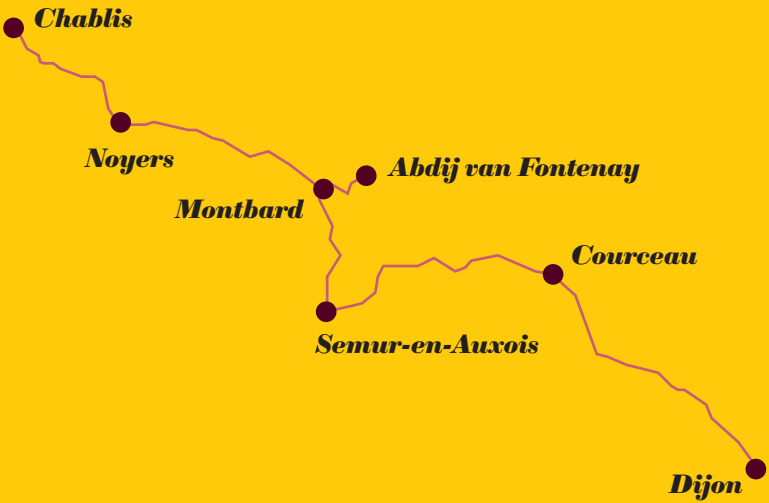
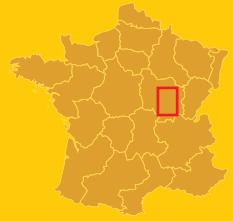

Wijnproeven en kopen bij Chablis

In Chablis en omgeving ontkom je er volgens mij niet aan om bij een of meer goede wijndomeinen te gaan proeven en wellicht wat te kopen voor thuis. De laatste jaren zijn de prijzen voor de chabliswijnen door diverse omstandigheden behoorlijk gestegen.

8.

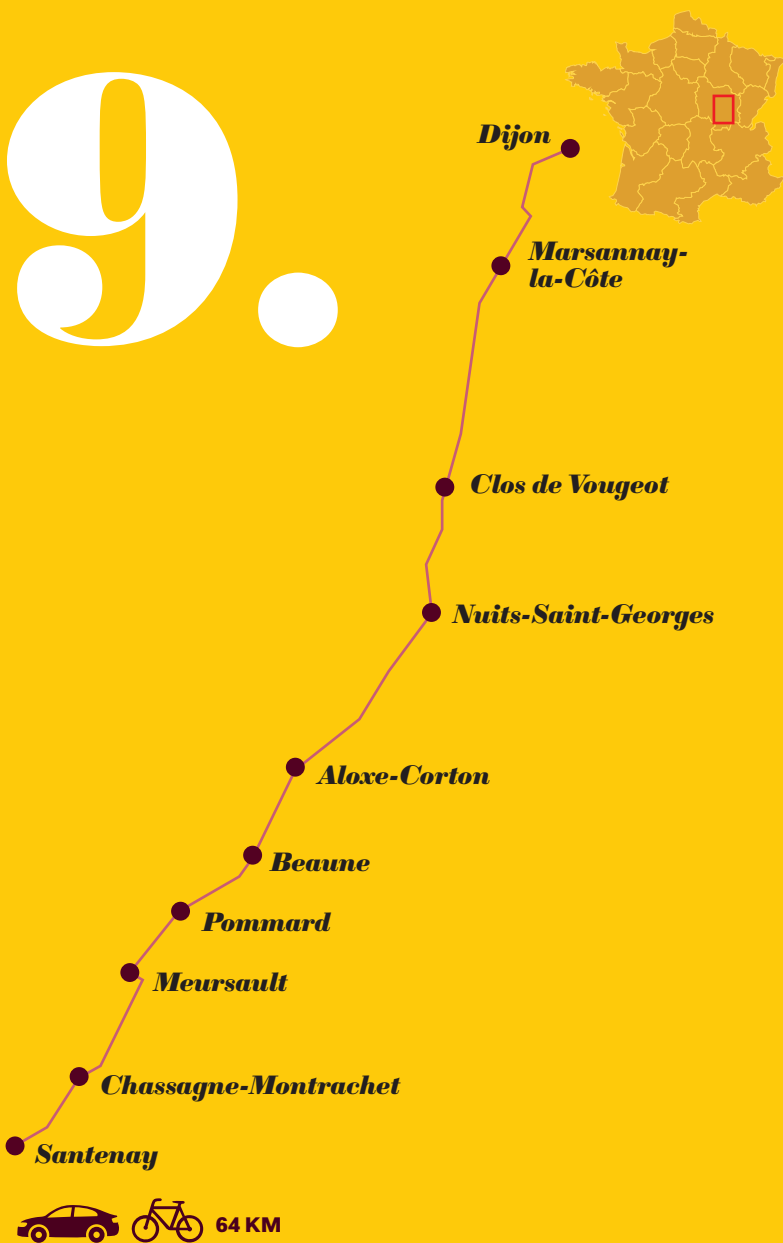
163 KM

Relaxed binnendoor naar **Dijon**

Na het verblijf in het wijngedied bij Chablis en het departement Yonne neem ik je mee naar de beroemde wijnstreken van de Bourgogne ten zuiden van **Dijon**. Een gebied waar je historie, wijn, wandelen, fietsen en lekker eten fantastisch kunt combineren. Kortom, een stukje Frankrijk om te genieten van het leven. Om er te komen vanuit Chablis zul je tot aan Dijon ongeveer 160 kilometer moeten afleggen.

9.

Waarom **Côte-d'Or** een topbestemming is

Voor ik je meer ga vertellen over het departement **Côte-d'Or** kom ik even terug op Dijon. Deze bijzondere stad is immers de hoofdstad van het departement, dat vooral bekend is vanwege de uitgestrekte wijngaarden.

Wijnproeven en kopen in de Côte de Nuits?

De kop van dit hoofdstuk over wijnproeven en kopen in de wereldberoemde Côte de Nuits wordt afgesloten met een vraagteken. Dat is niet voor niets, want de markt voor wijn uit de Côte de Nuits is op zijn zachtst gezegd gespannen.

Beaune en fietsen in de Côte de Beaune

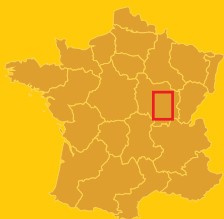

In het vorige hoofdstuk schreef ik dat bij het plaatsje Corgoloin de Côte de Nuits overgaat in de Côte de Beaune. Dat is de wijnstreek die tussen de snelweg en de heuvels van de côtes richting het zuiden loopt tot ongeveer Santenay. **Beaune** is een leuke plaats, kleiner dan Dijon, maar er valt genoeg te zien en te beleven.

VIA **POMMARD** NAAR **MEURSAULT**

Het volgende wijndorp is **Volnay**. Dit mooie dorpje heeft een 14e-eeuws kerkje waar je een gaaf uitzicht op de omgeving hebt. In de smalle straatjes zitten tal van wijnbedrijven, dus er is gelegenheid genoeg om ergens te proeven. Houd er rekening mee dat je niet overal zomaar terecht kunt en dat je vooraf een afspraak moet maken. Zoek via internet eens een paar adressen met goede recensies of ga op goed geluk op avontuur om zelf een pareltje onder de wijnen te vinden. Je kunt natuurlijk ook de tips aan het eind van dit hoofdstuk gebruiken. Denk er wel aan dat ook hier de bourgognewijnen niet goedkoop zijn en dat het wijnen zijn die je vaak een tijdje moet laten rusten. Na Volnay daalt de weg om daarna dwars door de wijngaarden naar Meursault te gaan. Een gezellige plaats met in het centrum een terras bij de lokale Tabac en een supermarktje van Casino waar je zo nodig nog wat kunt inslaan voor je picknick onderweg. Je herkent **Meursault** van verre door de bijzondere kerktoeren die hoog boven het dorp uitsteekt. De wijngaarden bij Meursault brengen vooral fantastische witte wijnen voort. Als je een topwijn wilt proeven of kopen, ga dan voor **Les Perrières**, **Les Genevrières** of **Les Charmes**. Château de Meursault is een bekend wijndomein met een historie van vele honderden jaren. In dit wijndorp ligt ook Le Soufflot, een prima restaurant dat van dezelfde eigenaar is als Le Maufoux in Chablis en Beaune. Het is alleen door de week open voor de lunch en het diner. De wijnkaart is voor liefhebbers om van te likkebaarden.

Tournus

Martailly-lès-Brancion

Azé

Laizé

Hurigny

Pierreclos

La Grange du Bois

Solutré-Pouilly

Mâcon

104 KM

12.

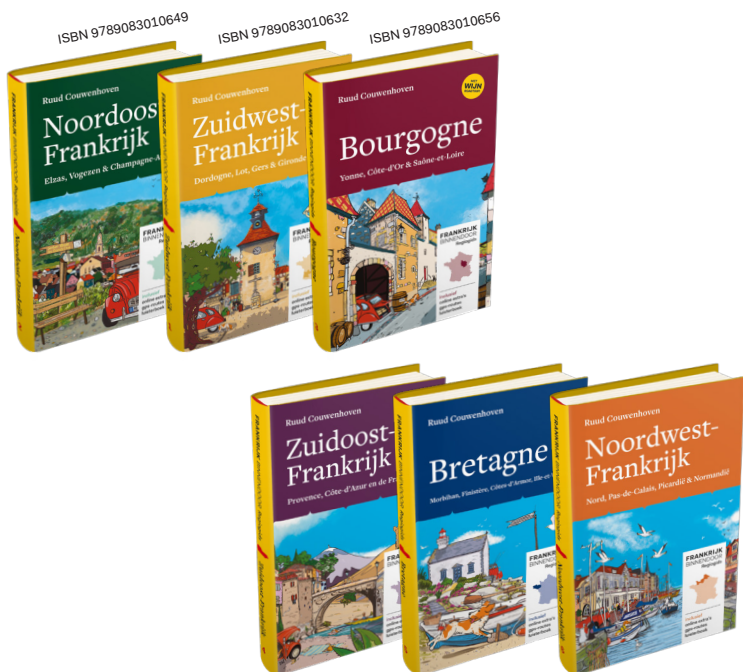

Frankrijk Binnendoor Regiogidsen

In deze serie verschijnen ook Zuidoost-Frankrijk,
Bretagne en Noordwest-Frankrijk.

Meer informatie vind je op
frankrijkbinnendoor.nl/regiogids
of scan de **QR-code**

Nog meer inspiratie?

ISBN 9789083010625

ISBN 9789083010618

Bestellen kan op frankrijkbinnendoor.nl/boeken of scan de **QR-code**. De boeken van Frankrijk Binnendoor zijn ook verkrijgbaar in de boekhandel.

